

To de Thessalonienseren

gen in dome heren dattu den veruullest. Myn gwoete is in der hant pauli. Zijt ghedechlich mynre bende. Die gnade vnser heren ihesu cristi sij myt uw Amen Eyn eynde heeft de Eppstel to den Colosenseren

Hijt heuet an de voerede auser de ierste Epystel to den Thessalonienseren

De Thessalonienseren sint Maedonier de welke als sy hadden vntfangen dat wort der waerheit. si volstonden in de gelouue ock in der veruolginghe eere borgeren. Bauen dyt nemen si ouck niet vp de valschen apostele noch de dinge de daer worde gesacht va den valschen apostelen. dese lauet myt den anderen der apostel schriuenende en va athenen doer thytium den dyaken ende onesimum den acolitum. wat si wete niet alle vulkomen in allen dinge. Dat ierste Capittel

Aulus en Sylanus en Thy motheus der kercke der thessalonienseren. gnade en vrede in gade vnsem vader en heren ihesu xpo sij myt uw. wy dac ken gade to alle tiden vor uw allen en gedencke uwer ane vnderlaet in vnsem gebede. en wy gedencke des wercks uwes gelouuen en der arbeit en der hoeffde en der verdraginge der hapen vnser heren ihesu cristi vor gade en vnsem vaders. Ipeuen broedere wetet uwe viterwelinghe va gode: wat vnse ewangelium was niet alleyn to uw in de worde. eues ock in der crafft en in de hylliche geyste ende in maniger veruullige. als gy wete wy gedaden wy weren in uw vmb uw. en gy sint word vnse nauolgere en des heren vntfangende dat wort in veler bedroeffnisse myt der vroude des hylliche

gen geestes alsoe dat gy sint gemaket ein byl de allen ghelouuighen in maedonien. ende in agaien. wat va uw is verbridet dat wort des heren niet alleyn in maedonien en in achayen soder ock uwe gelouue de dat is to gade die is vortgegagen an einer etliker stat als dat vns niet noetrofflich sij pechteswat to spreke van uw. wat si selue verkundige va vns wo danen togack wy hadden toe uw en in welkerwyse gy bekijet sint to gade va den affgodere to dyen den de leuendige en ware gade en to verbeiden syns soens va den hemelen ihesu den he verweket heeft va dem dode de vns heeft verloeset va de tokomenden to me

Dat tweyde Capittel

Die broedere selue weten vp der stunt vn sen ingack to uw dat he was niet ydel. Mer wy lede voer manige dinck en werden gelastert in phylippis der stat als gy wael weten. Wy hadde betruwinge in vnsem heren to spreke toe uw dat ewangelium gades in maniger sochtuoldicheit. Wat vnse vnderwyfinge de was niet va der eringe noch van der vureynicheit. noch in de droge sonder als wy sijnt probert van gade dat vns worde belouet dat ewangelium also spreke wy niet to geuallende den luyde euer gade de dat probert vnse herte. Noch wy en wete geyne tijt in de woerde der smekinghe als gy wetet. noch in der orsake der gyticheit des got eyn ghetuych is. wy soeken niet de glorie van de luyde. noch van uw noch van den andere wy woel wy uw moechte sijn eyn borde. vntfangende van uw de eer en kost. Ials de ware apostole cristi doen mochte va recht. leuer. wy sint worde kleyn in de myddell uwer gelijk als eyn voederliche de ere kindere voedet. Also begeren wy ock uw. dat is uwe heyl en niet uwe guedere. begerliken. Wy wol den uw geuen niet alleyn dat ewangelium gades soder ock vnse sielen. dat is vnse leuen. Wat gy sint vns worden de alre hoeffste. wat broedere gy sint gedekende worde vnser arbeit en modinge de wy wercken dages ende nachtes vp dat wy uwer geyn beswerde. kost va uw to nemen. Ien wy predeken uw dat ewangelium gades vergeues. Gy sint getuych en got. wy hyllich ende gherecht ende aneclaghe wy uw weren dye ghy hebben ghelouet als ghy weten ende wy beden eynen yeghelicken van uw als de vader sine kinder trostende. uw ende hebben betuget dat gy waderen werdich liken toe gade dye uw heeft geropen in sin rijke ende in sin glorie. ende hie vmb dancke wy ock gade ane vnderlaet. want doe gy vntsen ghet van vns dat wort des ghehoeres gades.

gy vntfenghet dat niet als dat woet der myn-
schen euer als dat waerliken is dat wort ga-
des de welke dar werket in uw de gy gelou-
uet hebben. Wat broedere gy sint nauolghere
worden der kerken gades de dar sint in iudea
in ihesu cristo: wat gy hebben ock gelede dye
seluen dingē vā uwen geslechte als ock si van
den ioede de ock verslogē den herē ihesū en de
prophete en hebben vns veruolget. En beha-
gen gade en sint wedderwordich allen myn-
schen en werent vns to spreken to den heyden
dat si heylsam werde: vp dat si als to alle tīde
vertuulle ere sūde. De tome gades quam vp si
bys an dat einde. Euer broedere wy sint geschei-
den eyn tūt vā uw in de mōde en myt de gesij-
chte niet myt de herē. Wy haest edē to male-
sere to sphen uwe antlat myt groter begeringe
wāt wy woldē komen to uw. Ick paulus eins
en anderwerff: euer sathanas de erwerdes vns
Welcke is vnse touerlicht off vreude off kro-
ne der glorie. Synt gy des niet voer vnser he-
ren ihesum cristum in sinte tokompst. Doerwar
gy sint vnse glorie ende vreude

Dat derde Capittel

Hier omb en mogen wy des niet langer
verdragen * toe weten uwen leuen. En
behaget vns * dat is my ende Sylua =
no lalleyne * sonder thimotheo. I blyuen toe
Athenen en senden thimotheu vnser broeder
en den dyener gades in de ewāgelio cristi uw
to bestedigen en uw to vermanen uwer gelouē
dat geyner werde bewegē in dese droeffnisse
wāt gy seluē weten dat wi sint hije to geordēt
want ock do wy weren by uw predekeden wy
uw dat wy worden lyden droeffnisse als dat
is geschyn ende gy wete dat. en daer omb en
moecht ick yd niet lenger verdragen ick en se-
de to bekennē uwen gelouē dat uw vplichte
niet versochte der de dar versochet off bekaert
ende vnse arbeyt alsoe werde ydel. Euer nu soe
thimotheus kompt vā uw to vns. en vns ver-
kundiget uwen gelouuen ende de hēffde ende
dat gy vnser hebtet gued gedēckinge begeren
de vns to sphen alle tūt als wy ouck uw. Daer
vmb broedere sint wy nu ghetroestet in uw in
alle vnser noet ende bedroeffnisse dor uwē ge-
louuen: want nu leuen wy off gy staet in dem
heren. Wāt wat dāckes mogen wy gade wed-
der geuen voer uw in aller vroude myt der wy
vns vrouwen vmb uw voer vnser herē dages
ende nachtes bydden wy auerulodichlikē dat
wy sphen uwe antlat ende veruullen die dingen
de dar gebreken uwen gelouen. Mer got dye
vader ende vnse here ihesus cristus de schynke
vnser wech to uw. Euer de here mānchuoldi

ge uw ende make auerulodich uw lyoff de vn-
der eynander ende in allen als ock vns in uw
to bestedigen uwe herre ane clage in der hyl-
cheit voer gade en vnsem vader in der tokōpst
vnser heren ihesu cristi myt alle sinen hyligen

Dat vierde Capittel

Uitmeer broedere bidden wy en vley-
uw in den herē ihesu. dat als gy heb-
ben vntfenghet van vns wye gy solet
wanderen ende gade geuallen. als gy ok wan-
deren dat gy meer auerulodigen. want gy we-
tet de gebede de ick uw gaff dor vnser heren
ihesum. Euer dyt is de wylle gades uwe hyl-
lichmakinge dat gy uw vnthouden vā der ge-
meynen vnkuyfcheit. dat eyn ydeliker vā uw
wete to bestēde sijn vat in hyllicheit ende in eyn
niet in passien der begeren als de heyden dye
daer got niet en kennen. Dat geyner auer gae
* sinen neyften to verdrukken. Inoch bedreghe
sinen broeder in geyner hanteringe. want dye
here is eyn wreker van alle desen dyngen. als
wy uw ock voersachten ende betuyget hebben
Want got heft vns niet getopen in vureyn-
cheit euer in hyllicheit. Daer vmb de daer ver-
smaet dese dingē de versmaet niet de mynshē
euer got de daer heft gegheuen sinen hyligē
geyst in vns. Euer wy hadden niet noet uw to
schriuen van der hēffde der broederfchap. wāt
gy seluen hebben gheleert van gade dat gy so-
len lyeff hebben uwer eyn den ander. Dyt doe
gy ock in alle broedere dor gant ze maedonē
Euer broedere wy bydden uw dat gy mer auer-
ulodich sint ende gheuen vlijt rastich to sijn vp
dat gy doet uwe hanteringe ende werke myt
uwen henden als wy uw hebben gebaden ende
dat gy wanderen erbarliken to den de dar sint
virwendich ende geynes dingē begerē. Euer
broedere wy wyllen dat gy weren vā den slapē
den * dat is van den doeden. I vpp dat gy niet
werdet bedroeuēt als ock de anderen dye daer
geyne hapeninge hebben. Wāt off wy gelou-
uen dat ihesus is gestouen ende wedder vp-
weckende ende. Ivoeren myt eme de dar slapē
dor ihesum ende dat seggen wy uw in de wo-
de des heren. want wy de leuen en auerbleuen
sint en werden niet voerkomen in der tokōpst
vnser heren de dar vntslapende sint. want dye
here wert her aff styghan van deme hemmel
in deme ghebede ende in der stymmen des er-
tzen engels ende in der basunen gades. En dye
daer sint doet in cristo de wezde vpsaen to de
ijeste. dar na wy de dar leuē de wy gelatē sint
solen myt getagen werde myt en in de wolckē
xpo to more in der lucht. en so alle sit wese in

[Marginal notes in a smaller script, likely a commentary or gloss on the main text.]

To de Thessaloniense

den heren. Hie vmb troestet uw malckandere in desen worden. Dat vyffte Capittel

O behoebet euer niet broedere dat wy uw schriuen vā den tīde en ogenblickē des lesten ordels. Wāt gy selues weten dat als gy de schrift vnderloeket. Vlijtliken dat de dach des herē kompt als ein dreyff in der nacht. want so si seggē vrede ende sekerheit: dan kompt auer si de doet als dye sinerte der swangerē en geberender vrouwe. en sy en mogen yd niet vntflyen. Euer broedere gy sint niet in den duyftermissen dat uw de dach begripe als eyn dreyff. Mer gy sint sone des lechtes en sone des dages: wāt gy sint niet der nacht noch der duyfternisse. dat is des alde ghesettes moysi noch der heydenscher eringe. Hie vmb wy solen niet slapen als ock dye anderen euer wy solen waken en nuchteren sijn. want de dar slapen nachtes slapen si. en de daer sint druncken by der nacht si sijnt druncken: euer wy de wy sint des dages wy solen nuchteren sijn angedaen myt de pantzer des gelouuen en der lyeue en myt de helme der hopenge en des heyls. want got hefft vns niet niet gesat in de torn: mer in de gewinninge des heyls doz vnsen herē ihesu xpm de dar is gestorue om vns vp dat off wy waken off slapen to samē myt eyne leuē. Dat vmb troestet uw vnder eynder en vnder wyset eyn den ander als gy ock doet. Euer broedere wy bydde uw dat gy bekēnet de dar arbeiden vnder uw en uw voer sint in de heren en uw mane dat gy si hebben auerulodiger in der lyeue vmb ere wercken wyllen ende hebben dan vrede myt en. Ock broedere wy bydden uw. Straeffet lpeffliken. de vnrestygen troestet de kleynmodige. vntfanget de seken weset geduldich to allen. Spet dat geyner weddergeue quaet vmb quaet: euer to alle tiden nauolget dat daer guet is vnder eynder en in allen. To allen vrouwet uw in dem heren bedet ane vnderlaet. sagen dāck gade in allen dingen. wāt dat is de wylle gades in ihesu cristo in uw allen. Niet wylt vtleffchen de geyst niet wylt versmaen de prophecien: euer prouet alle dinck mer dat gued is dat haldet en vntwaldet uw vor allen boesen bylden. Goddes vredes gehyllige uw doz alle dinge. dye dar to liue en siele gehoere. dat uwe geist gās sij en de siele ende dat lyff werde behoet gewijf liken ane clage an de daghe der tokompt vnser herē ihesu cristi. Wāt got de is ghetruwe de uw repe. to dem gelouuen. de yd ok doen sal. Broeder byddet vor vns. Groetet alle brodere in den hylligen kus. Ick beswere uw dor den heren dat dese Eppstel werde gelesen alle hylligen broderen. Die gnade vnser herē ihesu cristi sij myt uw allen Amen

Hie begint de vorrede auer de ander Eppstel to den Thessaloniense

O den Thessaloniense schriuet dye apostel de ander Eppstel. ende doet en kunt vā den lesten tiden vā der toköpft des wedderpartes ende vā siure verstoeringhe ende he schriift dese eppstel vā athenen doz tytum den ewangelier en onesimum den acolyte.

Das iijste Capittel der anderen eppstolen.

Pulus en Syluanus en Thy morheus der kerken der thessaloniense in gade vnser vader en dem heren ihesu cristo. Gnade sij uw ende vrede van gade vnser vader ende dem heren ihesu cristo. Broedere wy solen toe allen tiden dancken gade voer uw. alsoe als dat yd ock gheboert. Wāt uwe gelouue auer wesset en de lyeue eyne pegelicken vyt uw is auerulodich als dat wy ouck selues werden gloriert in uw in den kerken gades vmb uwe geduldicheit ende gelouen ende vmb alle uwe wruolginge de gy lyden to eynem exempel des rechten ordels gades vp dat gy werden ghealden werdich in dem rike gades dat vmb gy ouck lydet. Iodoch want yd recht is by gade weder to vergelden den loen. de ewyge pyne. de die uw bedroeuē. Ende uw de gy werden bedroeuē de raste mit vns in der apenbatinge vnser heren ihesu van deme hemmel myt den enghele siure crafft in der vlammen des vuytes to geuen wrake den de dar niet bekanden got. ende dye daer niet weren ghehorsam deme ewangelio vnser heren ihesu cristi die dar werde